

Til lovforslag nr. L 64. Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 6. april 2005

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om røgfri miljøer i offentlige lokaler, transportmidler og lignende

(Obligatorisk skiltning om rygepolitik på offentligt tilgængelige serveringssteder)
[af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 23. februar 2005 og var til 1. behandling den 3. marts 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Tidligere behandling

Lovforslaget er i hovedtræk en genfremsættelse af lovforslag nr. L 132 fra folketingsåret 2004-05, 1. samling. Udvalget har fået omdelt de hørings svar og det høringsnotat, som indenrigs- og sundhedsministeren sendte til udvalget i forbindelse med behandlingen af L 132.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget kan støtte regeringens lovforslag om, at alle caféer og restauranter i fremtiden skal skilte med deres rygepolitik. Socialdemokratiet ser det som et første – meget lille – skridt i den tobakspolitiske debat. Samtidig gør Socialdemokratiet dog opmærksom på, at lovforslaget alene er et beskedent bidrag til forbrugeroplysningen. Lovforslaget tager ikke fat på spørgsmålet om den passive rygning, som tjenere og barpersonale hver dag må udsætte sig selv for ved at gå på arbejde.

Lovforslaget er med det sigte uambitiøst og slet ikke vidtrækkende nok.

Den enkelte borgers sundhed er nemlig ikke blot en konsekvens af den enkeltes individuelle livsstil og vaner. Ansvar for en sund tilværelse er derfor en samfundsopgave, og løsningen af problemet vedrørende passiv rygning er et godt eksempel herpå. Socialdemokratiet mener ikke, at det er Folketingets opgave at bestemme, om folk skal ryge eller ej, men på grund af hensynet til hinanden og til hinandens helbred mener Socialdemokratiet, at det kan være nødvendigt at lave regler for, hvor den enkelte må ryge.

Undersøgelser fra Arbejdsmiljøinstituttet viser, at passiv rygning hvert år slår mellem fem og ti ansatte i restaurationsbranchen ihjel i Danmark, alene fordi disse mennesker passer deres arbejde. Samtidig ved man, at rygning hvert år koster ca. 12.000 danskere livet. Til sammenligning er det flere, end der samlet set dør af sygdom eller ulykker relateret til alkohol, narkotika, ulykker, mord, selvmord og trafikulykker.

Derfor er der brug for mere end et skilt på væggen på en restaurant eller i en café.

Der er brug for, at rygning på arbejdspladsen ses som et arbejdsmiljøproblem, der skal løses. Det handler ikke om at prædike moral. Rygere tager selv ansvar for deres liv og helbred – men den frihed bør ikkerygere og ansatte i restaurationsbranchen også have. Derfor kan man ikke

løbe fra, at der på længere sigt bør sikres røgfri arbejdspladser overalt i Danmark.

Socialdemokratiet tror ikke, at indførelsen af et rygeforbud på alle danske arbejdspladser kan overholdes, hvis det indføres som en snuptionsløsning. I stedet opfordrer Socialdemokraterne regeringen til snarest at tage initiativ til at komme med en handleplan, der igangsætter en lang række initiativer for at stoppe rygning på danske arbejdspladser, samt at tilbyde billigere rygestoptilbud til de rygere, der er motiverede for at stoppe. Således kan der skabes en holdningsændring i samfundet, der betyder, at man efter f.eks. 2-3 år kan indføre et rygeforbud i alle offentlige rum, som befolkningen bakker op om.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget konstaterer, at med lovforslagets indførelse af obligatorisk synlig skiltning på den enkelte restaurationsvirksomhed har borgerne nu en mulighed for frit at vælge, om de ønsker at besøge en røgfri restaurant eller det modsatte.

Desuden er det væsentligt, at også de ansatte kan prioritere, om deres arbejdsplads skal foregå i et røgfrit miljø. Lovforslaget indebærer naturligvis ikke, at det på nogen måde skal afholde virksomhederne fra at indføre et godt arbejdsmiljø med ventilation og andre mulige miljøtiltag, således at ansatte sikres bedst muligt mod de sundhedsmæssige skader, som tobakken medfører.

Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget bemærker, at Det Radikale Venstre vil stemme for lovforslaget om obligatorisk skiltning på serveringssteder om serveringsstedets rygepolitik, da det er et skridt i den rigtige retning. Men lovforslaget er langt fra tilstrækkeligt for at imødegå den store trussel, som passiv rygning udgør mod den danske folkesundhed. Det Radikale Venstre henviser i denne sammenhæng til Det Radikale Venstres eget beslutningsforslag nr. B 14 om forbud mod rygning på serveringssteder og handlingsplan for flere røgfrie miljøer.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget mener, at lovforslaget er et alt for uambitiøst skridt, og finder det beklageligt, at regeringen ikke tager problemet med passiv rygning og de

sundhedsrisici, der er forbundet hermed, mere alvorligt.

Det er efter SF's mening ikke acceptabelt, at folk skal udsættes for passiv rygning og de sundhedsmæssige risici, der er forbundet hermed, når de går på arbejde. Undersøgelser fra Arbejdsmiljøinstituttet viser, at passiv rygning hvert år slår mellem fem og ti ansatte i restaurationsbranchen ihjel i Danmark! SF mener, at ansatte på landets arbejdspladser har krav på at have et røgfrit miljø, og at rygning på arbejdspladsen skal anskues som et arbejdsmiljøproblem på linje med andre områder. For SF er det essentielle, at man som ansat på en arbejdsplads ikke skal risikere at blive udsat for sygdomsfremkaldende stoffer m.v., og det gælder, uanset om disse stammer fra rygning eller fra røg m.v. fra maskiner og produkter.

SF vil dog støtte lovforslaget, fordi det trods alt er et lille skridt i den rigtige retning

Enhedslistens medlem af udvalget, udtaler at Enhedslisten støtter lovforslaget som et meget lille skridt i den rigtige retning. Men det skal tilføjes, at lovforslaget går uden om problemets kerne, når det handler om rygning på serveringssteder. For Enhedslisten er det afgørende at sikre de ansattes sikkerhed og sundhed på alle områder. Det vil i denne forbindelse sige, at de ansatte på serveringssteder skal sikres mod passiv rygning, som ifølge en undersøgelse fra Arbejdsmiljøinstituttet fører til fem dødsfald om året blandt tjenerne.

Passiv rygning som et arbejdsmiljøproblem er ikke taget alvorligt i dette lovforslag. Derfor vil der fortsat være brug for initiativer – og eventuel lovgivning – som kan sikre de ansatte på serveringssteder mod passiv rygning. Ellers vil de fortsat være overladt til deres arbejdsgivers beslutninger vedrørende rygning eller ej i de lokaler, hvor de er tvunget til at arbejde.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Inge-Lene Ebdrup (V) Joan Erlandsen (V) Birgitte Josefsen (V) Preben Rudiengaard (V) nfm.

Jørgen Winther (V) Birthe Skaarup (DF) fmd. Karin Nødgaard (DF) Helle Sjelle (KF)

Pia Christmas-Møller (KF) Lise von Seelen (S) Lone Møller (S)

Vibeke Grave (S) René Skau Björnsson (S) Charlotte Fischer (RV) Morten Østergaard (RV)

Kamal Qureshi (SF) Majbrit Berlau (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Fólkaflokkurin (FF)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 64

Bilagsnr.	Titel
1	Materiale omdelt i forbindelse med behandlingen af et tilsvarende lovforslag (L 132) fra 2004-05, 1. samling
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	1. udkast til betænkning
5	2. udkast til betænkning